

103a

ВЪ СѦ· МОЛѦШЕ СѦ ПРѢДЪСТАТЕЛЮ ОУЧЕНИКА ГЛА·
ИГОЖЕ ТАКО УЛКЪ НЕ ДОСТНГОХЪ· ТЫ ТАКО ПОРОУЧЕ-
НОУИЖ ТЕБѢ ЦРКВЬ· Н ПРѢСТОЛЪ О ГН· Н БА Н СПСА НА-
ШЕГО ІУ ХА НЕПРАВНИ· Н ПО ·М· ДННН· Н ТАВН СѦ ИМЖ
АПЛА МОЛЩЮ СѦ Н ГЛА ИМОУ· ПРОУБТОХЪ Н ОУПРАВН-
ХЪ· Н СЕ ВЪЗЪМЪ ЕПНСТОЛНИЖ Ѡ ГРОВА СТГО ПЕТРА· Ѡ-
ВРЪЗЕ ИЖ· Н ОБРѢТЕ РОУКОЮ АПА НЕПРАВЛЕНОУ :—

·сѧ· **Ф**еодоръ прѣвнѣн еѣпъ града римьскаго· въ лѹ-
внн· повѣда намъ гла· тако соуцию ми соуклѣтъ-
ннкоу стго оца евлогниа· видѣхъ въ сѣнѣ мжжа
нѣкого· сѣноиж лѣпотоиж н велнка глаюца ми·
повѣжъ ма папѣ евлогнию· н глахъ кѣто иси влко·
како велнши да повѣдѣ· онъ же ѡвѣщавъ реуе
къ мнѣ· азъ исмь папа римж· вълѣзъ же н а-
зъ повѣдахъ н гла· стын блженын папа·
римланъ прѣвонастольннкъ· покланѣти сѧ
вамъ хоцетъ· такоже слыша папа евлогни· въ-
скоун оубо н сѣрѣте н· н цѣловавъша сѧ· н млѣж
сѣтворнвъша сѣдоста· тогда бжѣтвннын вгѡвн-
днмын левъ нже въ стхъ папѣ евлогнию реуе· вѣ-

сн лн ѱсо дѣла прндохъ съде къ вамъ. онъ же ѿ-
 вѣщавъ рече къ мнѣ нн гла ѱмоу. прндохъ блго-
 хвальствовати васъ. како добръ н велики ѿвѣ-
 щаете епископн мои. ѱже прсахъ къ братоу
 нашему флавианоу. патрнархоу константинѣ
 града мое пожение. обличивъше зълострѣны-
 хъ. н заградивъша оуста. вѣжъ же брате како не
 мнѣ одному вжествннн даровасте трждъ. нъ
 н врховнѣомж аплоу петрж. н прѣдъ всего се. гаже
 вамъ проповѣданнн нестннн. гаже естъ хсѣ бѣ
 нашъ. се же не тѣкмо одноиж. нъ н двашды н
 трншды. вндѣвъ съ радъ нмъ повѣдахъ. нже въ
 стхъ папа евлоннн. онъ же слышавъ просльзн.
 въздвнгъ роуцѣ на нво. н блгохвальствова ба
 гла. блгохвальствоуѣ тѣ блко хе бѣ нашъ. како
 недостонноу сжцю мнѣ. съподобилъ еси проповѣ-
 дателѣ. твои нестннѣ быти. како млтвами тво-
 нхъ оугодннкъ. петра н павла. н како дѣвѣ мѣднн-
 цн вѣдовнцѣ. малое наше вселовство твоѣ бла-
 гостъ прнлти. :— слово. ·св. :—

Сѣшьдѣшию авѣѣ амосоу въ нлѣмѣ. и поставленоу
 патронахоу. възидоша всен нгжменн въ мана-
 стырь. поустьынѣнницн въ поклонѣнн ѣмоу. съ
 ннмьже възидохъ азъ съ нгоуменовъ монмь.
 и науа глѣтн къ оцѣмъ патрнархъ. молнте оцн
 тако велнко брѣма и тѣжыко носнтн мнѣ порж-
 чено бысть. и страшнтъ ма дѣло старѣншннн-
 ства. свѣщенню не малы. петрж бо и павлоу и
 мосѣж. и таковымъ ѣсть пастн дша словесны.
 азъ же грѣшнѣ ѣсмь пауче же всего страшн-
 ть ма херотоннн тѣгостъ. обрѣтохъ бо писано.
 тако блженын и тѣчынъ англомъ павль. нже
 рнмланемъ бысть прѣвын настольннкъ. до
 четырь десѣтъ дннь. прѣвѣ въ гробѣ апла пе-
 тра. въ млтвѣ и постѣ прѣвѣываа. и мола апла
 да молнтъ за нѣ ба. да простнтъ и прѣгрѣшенн-
 я его. и съконьчавъшемъ са. мѣмъ днньмъ.
 авн са ѣмоу апль петръ глѣ. молнхъ за та. и
 ѡпоущенн быша грѣсн твои всен. кромѣ херо-
 тоннн. прн семь однномъ нстазанъ нмашн бытн.

любо добръ или ннако еже херотонни п'салъ еси :—

·с҃г· Повѣдаше намъ двѣва феоdorfъ рнмлянннъ г҃ла
 тако ѿ три садетъ побрьнць рнма градъ есть
 малъ · ржмжа нарцаемъ · въ томъ же гра-
 дѣ еіппъ вѣ зѣло велнкъ · н добромъ нравомъ ·
 однноіжже вѣлѣзоша нѣцнн ромоуала града ·
 къ блаженоумж папѣ рнмскж · агапнтоу · н
 наваднша на еіппа своего · г҃люще къ папѣ · та-
 ко на бліодѣ сѣенѣ вѣтъ · папа же слъшанню ді-
 вневъ сѣ · пжети дѣва ѿ клнроса · н прнведоша
 еіппа съвѣзана · н вѣсаднша н въ тѣмьннцю
 съвѣзана · сътворн же еіппъ въ тѣмьннцн трі
 дьнн · прнлоуун же сѣ ст҃ага нѣла · вѣзлежа-
 цю же папѣ освнтающн ст҃ѣн недѣлн · вндѣ въ сѣнѣ
 нѣкого г҃люща къ нѣмоу · тако въ снж нѣлю
 не проскоумнсан · нн ты нн ннъ ѿ клнросьнн-
 къ · нн ѿ еіппъ соущнхъ въ градѣ · нъ еіппъ яго-
 же въ тѣмьннцн заклюуена нмашн · томж
 радъ дьньсѣ да проскоумнсають · вѣзвѣноувъ
 же папа · недожмаше въ сѣнѣ ягоже вндѣ · г҃ла

105a

ВЪ СЕВѢ· ТАКОВОУ КЛЕВЕТОУ СЛЫШАХЪ О НЕМЬ· ТО СЕ-
МОУ ЛН ꙗ проскжмнсаѣн· Н ПРНДЕ ꙗМОУ ПАКЪЫ
ВЪТОРНЦЕИЖ ГЛАСЪ ГЛА ВЪ СЪНѢ· РЪХЪ ЕИПЪ СН ВЪ
ТЪМЪННЦН ТЪ ДА ПРОСКОУМНСАЕТЪ· ТАКО ЖЕ Н
ТРЕТННЦЕИЖ· ГВН СѦ ꙗМОУ НЕДОУМЪБИЩЮ ТАКО
ЖЕ ꙗМОУ РЕУЕ· ПАПА ЖЕ ВЪЗБОУДНВЪ СѦ ПОУСТН
ВЪ ТЪМЪННЦЮ· Н ПРНВЕДЕ ЕИПА Н ВЪПРАША Н ГЛА·
УЪТО ꙗ ДЪНСТВО ТВОЕ· ЕИПЪ ЖЕ ННУЪСОЖЕ НЕ Ѡ-
ВЪЩАШЕ· ТЪУНИЖ ГРЪШЪНЪ ꙗСМЬ· ТАКОЖЕ НЕ ПРО-
ГЛАГОЛА ННУЪСОЖЕ ННОГО РЕЩН ЕИПЪ· ТОГДА РЕ-
УЕ ꙗМОУ ПАПА· ДЪНЪСЪ ТЪЫ НМАШН ПРОСКОУМН-
САТН· Н СЕ ПРЪСТОДЦЮ СТМОУ СТАРЪЦЮ· Н ПАПЪ
СТОДЦЮ ВЛНЗЪ ИГО НІ ДНІАКОНОМЪ ОБНСТОУПН-
ВЪШЕМЪ ОЛЪТАРЬ· НАУѦ ЕИПЪ СТЪЮЮ ПРОСКОМН-
ДНІЖ· Н КОНЪУАВЪ МЛТВЪ ВЪЗНЕСЕННІЖ· ПРЪЖЕ
КОНЪУАННІА НАУННАШЕ ЕУХНІЖ· НАУѦ ЖЕ ВЪТОРО-
Е· Н ПАКЪЫ ТРЕТННЦЕИЖ· Н УЕТВЪРЪТОЕ ТОУ ЖЕ А-
НАФРОУ· ВЪСЪМЪ ЖЕ УЮДАЩЕМЪ СѦ О МЖЖЕННН·
РЕУЕ ПАПА УЪТО СЕ ТАКО ТОУ ЖЕ УЕТВЪРЪТОЕ МЛТВЪ
РЕУЕ· Н НЕ КОНЪУАЕШН ИѦ· ТОГДА ѠВЪЩА ЕИПЪ·

105b

прѣстн ма ст҃ын папа. тако не видѣхъ по обы-
чаж ст҃го д҃ха прншьствнѧ. н се҃го дѣла не конь-
чахъ млтвы. нъ рѣшнтын вл҃ко. днѧка оно҃го
столица блнзъ. нже дръжнтъ рнпндн. оста-
вн ѿ ст҃го олѣтарѧ. тако азъ не съмѣж рещн
нмоу. тогда бж҃ствнтынн агантѣ по-
велѣ. н ѿстоупн днѧконѣ. н авннн видѣ е-
пѣ прншьствн ст҃а҃го д҃ха. нъ н катопета-
зма. лежашн на ст҃ѣмь олѣтарн само еѧ въ-
за. н покрьн папж н епѣ. н всѧ днѧконы.
прѣстолицѧ. н ст҃ын олѣтарѣ тако до трн
часѣ. тогда оувѣдѣвѣ бж҃ствнтынн агант-
тѣ тако велнкѣ епѣ нстѣ н обѣлганѣ выстѣ.
н тако оскръбн н н пауе словеса въ слово поло-
жн расправлѧ. да по напраснствоу. нн н-
дно же сътворнтѣ. нъ съ мнѡгомь съмотре-
нннмь. н мнѡго длѣггорѣпѣльствомь :—

•Ѣд• Ндохъ къ авѣѣ ноаноу персѣннноу. н повѣда на-
мѣ о велнцѣмь гонгорнн блаженѣмь папѣ рн-
мьстѣ гл҃ѧ. тако ндохъ въ рнмѣ. поклоннтѣ

сѧ гробомѣ ст҃хъ ап̄лѣ петра и павѣла· и стоѡщию
 ми однноѣ по средѣ града· видѣхъ папоу гри-
 горіа· миноути хотѡщию мию ма· хотѣхъ
 же поклонити сѧ ѿмоу· видѣвъше же и слоужа-
 щен ѿмоу· наутѣ кѣждо гл҃ати кѣ м'нѣ· ав'ва
 не кланѡи сѧ· азъ же не разоумѣхъ· по убо
 се ми гл҃ахъ· тѣуниѣ не добро мѣнѣхъ· оже не
 поклонѡхъ сѧ· и не вѣста прѣвои· дон дондеже
 азъ вѣстахъ прѣвои· и цѣловавъ ма съ м'но-
 гымъ моудрѣствомъ· дастъ стѣ ми роукоѣ
 златица три· и повелѣвъ дати ми коусоули-
 он и· потрѣбѣы мои всѧ· прославихъ же бѧ да-
 ровавъшаго ѿмоу таково съмѣреніе кѣ въ-
 сѣми· и многотѣнію и ѡбѣвъ :—

сѣ· **Н**дохъ въ лаврѣ прѣбываніа· ав'ва мар'кела
 скнотъ· хотѡ же старѣць пользоу сътворити ны·
 повѣда намъ гл҃а· іако ѿгда бѣхъ въ землі
 моеи· бѣ же ав'ва меоусъ· и мѣниха нмаше тоу
 именеъ фнлѣрміа· однноѣже однноѣже о-
 долѣша ѿмоу ваніемъ· вѣсташа нже на уаст...

ЕГО ЗОВОУЩЕ ФНЛНРНМЪ. ВЪ ГРАДѢ ВАННЪ НЕ ВЪЗЪ-
 МЕТЬ. ПО СЕМЬ ЖЕ М'НѢ ПРНШЪДЪШЮ ВЪ СКОУТЪ.
 ИГДАЖЕ МА БЫ ПОВѢДНА МЫСЛЬ МОГА НТИ ВЪ ГРА-
 ДЪ НЛН ВЪ СЕЛО. АВНІЕ ГЛАХЪ ВЪ СЕВѢ. МАР'КЕЛЕ ЛІОВА-
 Н ПЖСТЪИНО. ВЪ ГРАДѢ ВАННЪ НЕ ВЪЗЪМЕТЬ. Н
 БЛГДѢТНІЖ БЖНІЕЖ. ТАКО МЫСЛЬ СЪТВОРН МА НЕ
 НЗНТИ Ѡ СКУТА. ДО ЛѢТЪ ТРН НА ДЕСАТЕ. ТН ДОНЕ-
 ЛѢЖЕ ВАР'ВАРН ПРНДОША. Н ПОАША Н ПРОДАША МА
 .сѣ. ВЪ ПЕН'ТАПОЛЪ. Н СКОУТЪ ПОУСТЪ СЪТВОРНША. :—

ТЪ ЖЕ АВ'ВА МАР'КЕЛЪ. ПОВѢДАШЕ НАМЪ. Н О ННОМЪ
 СТАРЬЦН. ...ДАЩЮ МН ВЪ СКОУТѢ. САМЪ ЖЕ БѢ Н ТА-
 КО ВЪСТА НОЩН СЛОУЖЬБОУ СЪТВОРНТИ. СЛЪША
 ГЛАСЪ ТРОУБѢ ТАКО НА БРАНН. Н СЪМОУТИ СЪ СТА-
 РЬЦЪ О СЕМЬ. ВЪ СЕВѢ ПОМЫШЛАШЕ. ѠКОУДЖ ГЛА
 ТРОУБѢ СЪДЕ. ВОН НЕ СЖТЬ СЪДЕ. ТАКО ЖЕ НМОУ
 ПОМЫШЛАЩОУ. СЕ БЛНЗЪ ЕГО ПРНШЪДЪ ВѢ-
 СЪ ГЛА НМОУ ЕН. БРАНЬ ИСТЪ. АЩЕ ЖЕ НЕ ХОЩЕШН НА
 СЪ БРАНН НМѢТИ НН ВЪЗБРАННТИ. НДН СЪПН Н
 НЕ БОУДЕШН БОРЕМЪ. :— .СЛОВО. сѣ :—

РЕЧЕ ПАКЪ СТАРЬЦЪ ВѢРОУ МН НМѢТЕ УАДА. ННУБ-

107a

ТОЖЕ ТАКО СЪМЖШАЮТЬ· ПОДВНГНЕТЬ Н ВЪЗЗОСТРН-
ТЬ· Н ПОГЖВН Н ОПЕУАЛН· Н НАВЕДЕ НА НЪЫ Б'БСЪЫ· Н СА-
МОГО ТОГО ЗЪЛЫЦА СОТОНОУ· ИЕЖЕ ПОЖУАТН СЛ НАМЪ
П'САЛ'МОМЪ· В'СА БО НАМЪ К'ННГЪЫ НА ПОЛЪЗЖ СЖТЬ·
ПЕУАЛН ТВОРНТЬ НЕ МАЛЪЫ Б'БСОМЪ· НЕ ТАКО ЖЕ НМЪ
ПЕУАЛЪ ТВОРНТЬ ТАКО П'САЛ'ТЪЫРЬ· ТАКОЖЕ О ДНМО-
Т'БХЪ· АЩЕ ОДНА УАСТЬ ЦРЪА СЛАВНТЬ· ДРОУГАА
ЖЕ УАСТЬ НЕ ПЕУАЛОУИЕТЬ· НН ПОХОДНТЬ НА НЪ· ИГДА-
ЖЕ ВЪ ЖКОРНЗННН ОБРАТЪТЬ СЛ· ВЪ НН'БХЪ К'ННГА-
ХЪ· ТАКО О П'САЛ'М'БХЪ ПООУУАИЖЩЕ ...А П'САЛ'МОМЪ·
ОВО О СЕВ'Б МОЛНМЪ ОВО ЖЕ Б'БСЪЫ КЛЪНЕМЪ· ИГДАЖЕ
ГЛЪЕМЪ ПОМНЛОУН БЪ БЪ ПО ВЕЛНЦ'БН МНЛОСТН ТВО-
ИЕН· Н ПО М'НОГЪЫМЪ ШЕДРОТАМЪ ТВОИМЪ ОЦ'БСТН
БЕЗАКОНННН МОИЕ· Н ПАКЪЫ НЕ ѠВРЪЗН МЕНЕ ВЪ ВРЕ-
МА СТАРОСТН· ИГДА ОСКОУД'БТН СЛ'Б МОИЕН НЕ О-
СТАВН МЕНЕ· ОВО ЖЕ Б'БСЪЫ КЛЪНЕМЪ· ИГДА ГЛЪЕМЪ·
Да вскрснетъ бѣ и разндоутъ сѧ врази его· и да вѣжа-
тъ ѡ лица его всен ненавнѣщннн его· и пакы ра-
жденн га акты хотѣщага браньмъ· и пакы вндѣ-
хъ неустнваго превъзносѣща сѧ· и вѣсѣща сѧ

ТАКО КЕДРЪТЪ ЛИБАНЬСКЪНА·Н МИМОДЕ Н СЪ НЕ ВЪБ·
 Н ВЪЗНЕСАХЪ Н НЕ ОБРЪКТЕ СѦ МЪБСТЪБЪ ЕГО· Н ИЖЕ
 ОРОУЖИЕ НХЪ ДА ВЪННДЕТЬ ВЪ СРЦА НХЪ· Н ЛОУ-
 ЦИ НХЪ СЪКРОУШАТЬ СѦ· РОВЪ НЗДРЪТЪ Н НСКО-
 ПА· Н ВЪПАДЕ СѦ ВЪ ЛМОУ ЮЖЕ СЪТВОРН· ОБРА-
 ТИТЬ СѦ БОЛЪЗНЬ ЕГО НА ГЛAVOУ ЕГО Н НА ВЪ-
 РЪХЪ ЕГО НЕПРАВЪДА ЕГО СЪННДЕТЬ· :—

·сн· РЕЧЕ ПАКЪТЪ СТАРЬЦЪ ВЪРОУ НМЪБТЕ МИ ЧАДА ГЛА-
 ГОЛЮЩОУ ТАКО ВЕЛНКА ЧВАЛА Н ВЕЛНКА СЛАВА·
 ЦЕРУ ОТЪМЕЩОУЩЪ СѦ Н БЪВАЮЩОУ МЪНН-
 ХОУ· ПОНЕЖЕ ЧЪСТЪНЪКНША СЖТЬ· РАЗОУМЪНА-
 ТА ЧЮВЪСТВЪНЪХЪ· ТАКО Н ВЕЛНКЪ СРАМЪ ИСТЬ
 Н БЕУЪСТНЪ МЪННХОУ· ОСТАВЛАЮЩЮ МЪНН-
 ШЪСКЪН ЧННЪ· Н БЪВАЮЩЮ ЦРЮ :—

·сф· РЕ ПАКЪТЪ ЧЛКЪ ПОДОВНЪ ВЖНЪ ВЪБ НСКОНН· ВЪ
 ЖЕ ПОДОВНЪ ЗВЪРННО· НСПАДЪ Ѡ БА :—

·сг· РЕЧЕ ПАКЪТЪ ИСТЬСТВО ВЪЗДВНЖЕТЪ ПОХОТЬ ВРА-
 ННН· НЪ ПОСТЪНАТА ЗАПОВЪДЪ ОУГАШАЕТЪ СІТА :—

·сд· РЕ ПАКЪТЪ СТАРЬЦЪ· РАЗОУМЪН ЧЪТРОСТНЮ БЛГО-
 ИЕ ЖИТНЪ· Н НЕ ОУБОН СѦ ТАКО НЕМОЩНА :—

·сѣи· Рече пакы не уюди са аще улькѣ сы· англѣ може-
ши быти· прѣдъ бо лежнѣ· тѣуьна англѣ
слава· и снѣж подвнгодавѣць· подвнзажщнн-
мѣ са обѣщаваетъ· :— слово· сѣи· :—

Рече пакы ннуетоже тако прнводнтъ боу мьнн-
ха· такоже блгообразное· и прнтѣуьное кѣ бѣх
вс пчуалнн· творщн и добрага и говѣннага· и
вѣдѣннввага чнстота· такоже стѣвѣдѣтелѣма
о нѣн· прѣстѣнн бжѣствннн павѣль :—

·сѣи· Рече пакы уада·оставнмѣ женннѣнн и уадоро-
днн· нже соущнннмѣ хотѣть· а не боудущнннхѣ
помышлѣжѣть· нн о вѣуьннхѣ подовнн блгѣнн-
хѣ оупразннвѣшемѣ са· нн маловрѣменннхѣ
ѡмѣтатн са могоуцемѣ· :— ·слово· ·сѣи·

Рече пакы старѣць потѣщнмѣ са· ѡбѣгатн
плѣтѣскаго жнннн· тако нлѣ· работѣ егѣпѣ-
тѣскыа· :— слово· ·сѣи· :—

Рече пакы свѣтнлѣ сладѣкѣ нмамѣ· бжннн да-
рѣ прѣдѣлежѣща братнн· вѣ мнрѣскыа мѣ-
сто горѣкыа жлѣдн :— слово· ·сѣи· :—

Реуе пакы старыць· вѣжнмъ мѣре· всемоу зъ-
лоу· сревролюбнѣ :— ·слово· ·с·нѣ :—

Дѣва брата вѣста въ константинѣ градѣ· зѣло бла-
говѣрна· и постаща сѧ м'ного· ѣдннъ же прншь-
дѣ въ рантѣж· ѿверже сѧ и вѣстѣ мьннхъ· по
лѣтѣ же прнде братъ его вѣльць въ рантоу· да
внднтъ брата своего мьннха· такоже прѣбѣты
оу него· вндѣ вѣльць брата своего вѣкоушаѣж-
ща въ ·т·н частъ· и зазѣрѣвъ реуе ѣмоу брате·
егда вѣ въ мнрѣ не вѣкжшаше брашна прѣже
захода слньцю· тогда реуе ѣмоу м'ннхъ· аще
брате егда въ мнроу вѣхъ· ѿ слоуха моего пн-
тахъ сѧ· тѣщеславнѣ во улкѣ и хвалы пнта-
хоу· и облыгъуахоу волѣзнь постъноуѣж· :—

·с·ѣ Глѣше ав'ва нерданъ пастырь· тако трнѣ о-
шьльци ндохомъ къ ав'ва ннколаоу· въ пото-
къ метаснмоуць· межю во стѣго елпнднѣ мана-
стырѣ· нарнцаемаго страньныхъ· въ пеще-
рѣ сѣдѣше· и обрѣтохомъ вѣльца нѣкого· и
глющемъ намъ о спсєннѣ дшн· гла ав'ва ннко-

109a

ла вѣльцю· рьци намъ нѣуьто н ты· ѿвѣща вѣль-
ць гла· уьто нмамъ вамъ пользоу сътворити·
вѣльчѣ улькѣ· да вьихъ могоу себѣ пользио сътво-
рити· гла иемоу старьць· вѣсакко нмаши рещи· то-
гда рече вѣльць· нмамъ ·кѣ· лѣтѣ· тако кромѣ
сжотты н недѣла· не видѣ мене слъньце гадж-
ща· блхъ же на селѣ наньннкѣ богата моу-
жа· обндьнвоу же н лнхоньцю· н нмамъ оу не-
го лѣтѣ ·ѣ· ноць н днь дѣлаа· н нанма не раун-
тъ ми дати· нъ на вѣсе лѣто оскръбляеть ми не
малы· азъ же рѣхъ въ себѣ·федоре аще сътрьпи-
ши сего моужа· въ нанма мѣсто· еже ты вты далъ·
црство нѣсное· ти нмать проноврѣстн· съхранн-
хъ же н тѣло мое ѱсто· ѿ жены до дньшьнлаго
днѣ· си же слышавъше мѣ пользоу проахомъ·
вельми ·:— ·слово· ·ск· :—

Глааше намъ о се о томъ же авѣа ннколаю· авѣа
норданъ· тако повѣдаше старьць· тако въ науч-
тѣкѣ вѣрнаго нашего црѣ маврнкта· игда на-
маннстѣ· нже срацнномъ фнларфѣ· плѣнѣ сътво-

рн ходацио ми· влнзъ ар'ноноу· н ан'доноу· внд'к-
 хъ· трн срацннѣи нмоуца однного оуношио· до-
 брозрауьнъ з'бло· тако л'бт'ъ д'ъв'ѣма десама·
 пл'ѣн'ннка· такоже ма внд'ѣ оуноша· науат'ъ
 плакати сѣ къ м'н'ѣ· да понмоу ѿ ннхъ· азъ
 же наухъ молити сѣ нмъ да поустант'ъ н· одн-
 нъ ѿ срацннъ ѿв'ѣща ми· елннскы рекы· не
 поуцаемъ его· азъ же р'ѣхъ понм'ѣте ма сего
 же поустанте· тако скр'ѣтити не можетъ· реуе
 ми не поуцаемъ его· глахъ емоу пакты· нли
 злата д'ѣла не поустанте его· дадите ми н да
 ндоу н испрошио н прннесоу вамъ еже хоцете· гла
 ми не можемъ ти его дати· понеже нер'ѣю на-
 шемоу ов'ѣцахомъ н· еже добр'ѣи пл'ѣннмъ прн-
 нес'ѣмъ къ теб'ѣ· да жьр'твж намъ прннесеш· да
 ѿнди аще то главоу ти ст'ворьгоу на землію· то-
 гда азъ поклоннвъ сѣ боу р'ѣхъ· спсе нашъ х'е б'е
 спсн раба своего· н авнн трнн срацннн в'ъзв'ѣ-
 сьн'ѣв'ѣше меуа свога нзвл'ѣк'ѣше· дроугъ дроу-
 га рас'ѣкоша· н полхъ оуношио в'ъ пещерж моиж·

110a

И ПО СЕМЬ НЕ РАУН ѠНТИ ОТЪ МЕНЕ. НЪ ѠВРЪЖЕ СѦ.
И СЪТВОРИ СЕМЬ ЛѢТЪ МЫННХОМЪ. ПОУН ЖЕ О ГН.
ВЪ ЖЕ РОДОМЪ ТОУРЪНННЪ :— ·СЛОВО ·СКА· :—

ДѢВА ФНЛОСОФА ПРНДОСТА КЪ СТАРЬЦЮ И ВЪПРОСИ-
СТА И РЕЦИ НАМА НА ОУСПѢХЪ. СТАРЬЦЬ ЖЕ МЛЪУА-
ШЕ. ПАКЪ ЖЕ ФНЛОСОФА РЕКОСТА. ННУЬСОЖЕ ЛИ
НАМА НЕ ѠВѢЩАЕШИ ОУЕ. ТОГДА СТАРЬЦЬ РЕУЕ
НАМА. ВЪ СЛОВОЛЮБЬЦА ИСТА ВѢМЬ. А НЕ ИСТИ-
ННА ФНЛОСОФА. СЪВѢДѢТЕЛЪСТВУИЖ ДОНЕ-
ЛИЖЕ НАВЪКОСТА ГЛАТИ. ТАКОЖЕ ВЪ ГЛА НЕ ВѢ-
ДЖИЕМА. ВЖДИ ЖЕ ВАМА ФНЛОСОФНА ДѢЛО.
ИЖЕ ПРННО ПОУУАТИ СѦ СЪМОРТИ И МЛЪУА-
НИЮ. И БЕЗМЛЪВНИЕМЪ СЕБЕ СТРѢЗѢТА. :—

СКВ. ИДОХОВѢ АЗЪ. И ПРѢМОУДРЫИ СОФРОНИИ ВЪ ЛА-
ВРЖ КАЛОМОНОУ. БЛНЗЪ СТГО НЕРДАНА. КЪ
АВВА АЛЕЖАНДРОУ. И ОБРѢТОХОВѢ БЛНЗЪ ЕГО
ДѢВА МННХА. ПРѢВЪИВАННА СОУВНЪ СОУРЬ.
И ПОВѢДАША НАМЪ ГЛЮЩЕ. ТАКО ПРѢЖЕ СИХЪ.
·Г· ДННН. НѢКТО СТРАНЬНЪ РАЗДАВАѦ. И ПРНШЬ-
ДЪ ВЪ СОУВНЪ ВНСОНЬСКЪѦ. ДАСТЪ БЛНННЕ.

МОЛН ЖЕ АВ'ВА МАНАСТ'ЫРА ГЛА. СЪТВОРИ ЛЮБЪВЕ.
 И ПОУСТИ ВЪ БЛЖЬНИИ МАНАСТ'ЫРЬ СОУРЬ. ДА
 ПРИДОУТЬ И ВЪЗЪМОУТЬ БЛГ'СЛННІЕ ДА И ТИ ПОУ-
 СТА ВЪ МАНАСТ'ЫРЬ ХЕРОВ'МИ. ДА ПРИДОУТЬ. ТО-
 ГДА ПОУСТИ АВ'ВА БРАТА КЪ ИГОУМЕНОУ ВНЕВСКЖ-
 СОУРЬ. ПРИШЕДЪ ЖЕ БРАТЪ РЕЧЕ. ПРИДИ МАНАСТ'Ы-
 РА ВЕСНОНЪ. ВЪЗВ'БСТН ЖЕ И ВЪ ХОРЕВ'МИ МАНА-
 СТ'ЫРЬ ДА ПРИДОУТЬ. ѠВ'БЩА СТАРЬЦЬ. РЕКЪШЕ
 БРАТЕ НИ ІЕДНОГО ЖЕ НМАМЬ ДА ПОУЩЮ. НЪ СЪ-
 ТВОРИ СЪВРШЕНОУ ЛЮБЪВЬ. НДИ И РЪЦН НАМЪ. ГЛА
 БРАТЪ Н'БСМЬ ХОДНЛЪ НИКОЛНЖЕ ДА НЕ В'БМЬ ПЖ-
 ТИ. ТОГДА СТАРЬЦЬ РЕЧЕ П'САТИ. НДИ СЪ БРАТЪМЬ
 ДО МАНАСТ'ЫРА ХРЕМ'ВННА. ДА ПОН'Б НАР'БУНІЕ.
 НДЕЖЕ ПЬСЪ СЪ БРАТОМЬ. ДОИ'ЕЛНЖЕ ПОСТАВИ ІЕ-
 ГО ПРЕДЪ ВРОТЫ МАНАСТ'ЫРА. ПОКАЗОВАША ЖЕ
 И НАМЪ ТОГО П'СА. ПОВ'БДОВАВЪШЕ НИАХОУ СЪ
 СОВОИЖ :— ∴ СЛОВО ∴ ·СКГ· :—

Гора ієсть оу мрътваго моря. мор'десъ нарицає-
 ма в'ысока з'бло. в'ъ сен гор'ѣ с'бдати Ѡшьль-
 цн. в'рътоградъ же нмоути остолщъ Ѡ ннхъ

111a

попърнць шестн при кран морѧ· нмоутъ же ѿ-
шьльцн слоужащаго ѿ ннхъ тамо· въ нѣже ѹа-
съ хотѧтъ ѿшьльцн· въ врьтѣ пѣ зелнѣ· оседьла-
иждь осьлѣ н рекоутъ ѣмоу· ндн въ врьтоградѣ кѣ
слоужѣ· н прннесн намѣ зелнѣ· съ же ндетъ кѣ поу-
поуроу ѣдннѣ· н ставѣ при дверьхѣ главоижднѣ
въ двьри· н авнѣ коупоурѣ наврѣменнѣ ѣго
зелнѣ поустнѣ н ѣсть вндѣтн осьла вѣнноу ...-
сходѧща н слоужаща старьцемѣ· тѣуноу нном...
комоу роукѣ не даждѧ ·:·— ·слово· ·сѣд· :·—

Глѧше авѣва мннѧ· нгоуменѣ овьца жнтнѧ· авѣва
сєвѣриѧнѧ· о авѣва софроннн пастоурѣ· тако оу
мрьтваго морѧ пасашѣ сѧ· сътворнѣ нагѣ ·ѡ·
лѣтѣ· ѣдѣ зелнѣ ·:·— ·слово· ·сѣе·

Глѧше сѣ пакѣ о нѣмѣ· тако слѣша повѣдаюцю
старьцю· да не прнблнждѧтъ сѧ вѣсовѣ кѣ врь-
тѣпоу моѣмоу· н вндѣхѣ вѣсѣ прнходѧща·
до трн попърнць тѣунижд· не могоущемѣ блнже
прнстоупнтн ·:·— слово· ·сѣз· :·—

Тѣ же авѣва мннѧ нгоуменѣ· глѧше манастѣрѧ

вратни· ѹада вѣжнмиъ вѣльчѣскыѣхъ рѣчѣнн·
оумѣжтъ бо вѣжати оумыа м'ннхы· :—

·скз· **Р**ече пакы старьць· в'сакон расли· подобаетъ
каати сѧ оумыимъ же н старымъ· да жнзни
вѣчѣныа насытнмиъ сѧ съ похвалою н славо-
ю· оуми нже оудръжаннмиъ похотн свою вѣ-
ю· подъ гарьмиъ оуметаша· старьци же н си ѹю-
днн· такоже ѿ м'ногыхъ лѣтъ· обѣчѣноуѣ
въ ннхъ зѣлоуѣ пролнм'п'сѣ· прѣложити въ-
змогша· :— ·слово· ·скн :—

Повѣдаше намъ ав'ва павълъ нгоуменъ· обѣща
житиа· тако глаше нѣк'то старьць· тако нѣко-
гда сѣдѣцю ми въ клѣтн мою· дѣлахъ же
н канскы· н п'сал'тырь погахъ видѣхъ вълѣ-
зоуца отрока двѣрьцами срацннннн· носи ма-
зарнонъ· н ставъ прѣдъ мьною наумъ пласати·
пожцю ми п'сал'тырь н рече· старьче добръ ли
плашию· пакы рече ми годѣ ли ти исми старь-
че како плашию· не ѿвѣщаюцю ннчѣсоже къ
нѣмоу· гла ми мьннши ли калогере· тако велн-

ко дѣло творши. тако въ шестидесятѣмъ п'са-
 мѣ. и въ ·ѧ·семѣмъ. заблазни сѧ. тогда въ-
 ставъ азъ поклонихъ сѧ боу. и не видни въи. ·:·

·скѣ· Луко градъ есть фиванды. въ томъ гора есть
 ѿ шести попьрицы. сѣдаты же въ сен горѣ м'ни-
 си. ови въ пещерахъ ови въ клѣтѣкахъ. шьдѣ-
 ше же мѣ тамо. ндохомъ къ ав'ва неакоу фиве-
 оу родомъ. и повѣда намъ глѧ старыць. тако
 прѣжде патн десѧтъ и дѣвож лѣтоу. дѣлаишию
 ми конопнона. съблазнихъ сѧ и скръбѣхъ. тако
 съблазна не обрацихъ. сътворихъ же въсь дѣ-
 нь оупражниѧ сѧ. и убо сътвори ти не вѣдѣ-
 хъ. и соущю ми въ недоумѣслѣ. се двѣрьми оуно-
 ша въннде глѧ ми. съблазни сѧ нъ дажь ми
 да исправлю ю. рекохъ и моу. ѿнди отъсоудѣ-
 ты. и николиже да воудеть. ѿвѣща ми онъ нъ
 лишаиши сѧ аще зълѣ сътвориши ю. глѧхъ и
 моу азъ. о семь тебѣ не боуди печали. пакы ре-
 че ми. нъ мнлѣ ми еси тако троудѣ твои гжеви-
 ши. тогда рѣхъ и моу зълѣ еси прншьлѣ сѣмо.

сѣ прнведѣши ми тѣ. и рече ми. въ истинноу тѣ
ма прнведе сѣмо. и ми иси. рѣхъ емоу како глѣ-
ши. онъ же рече ...о нмашн три недѣлѣ прн-
объщана сѣ. и врагъ иси соусѣдоу твоюмоу. азъ
же рѣхъ емоу лъжешн. гла ми сѣ. не нмать геона во ла-
щѣ памать зълоу нмашн къ нѣмоу. азъ же исмь
иже помьнать зъло прнставленню же ми иси.
такоже слышахъ си азъ. оставивъ клѣтѣкоу
мою. ндохъ къ братоу и поклонихъ сѣ емоу и сѣ-
творихъ любовь. и обративъ сѣ обрѣтохъ. та-
ко нжьгль и конопнона. и рогозныи ндеже сѣ
кланѣхъ :— слово. ·сѣ. :—

**Отъ двоихъ десятоу попьриць. александриѣ. ла-
вра иеть. нарицаема каламонъ. межю ок'то-
кедеката и мафора. въ всь прндохомъ къ а-
в'ва феоdorоу. къ пен'тапол'бнныи. понмъши со-
фронна прѣмоудрьца и въпросихъ н. добръ ли и
оуе. аще ндемъ нѣ къ комоу. или аще прндетъ
нѣк'то къ намъ испивати вина. ѿвѣща старь-
ць нн. глахъ емоу. то како пр'вни ѿвѣщавахъ**